

בְּאֵר הַיָּם

שְׁעָרֵי תְּשׁוּבָה

בשעת הדחק, אבל לא ידעו פיר משום דמאס, עזן שם. ועזן בסימן קס מים שזיהו בסימן קס מבאר שהב"ח ושאר אחרונים מחמירין בנטיילת ידים לסעודה במים ששטה יחי' כי אם בשעת הדחק. ודענו ברכה, מי שזוהג כרמ"א גם בזה לא יברך. ועזן שם השלחן ערוך ונטל מאלו בלא ברכה, אם אחר כך נדממו לו מים בשנים יחזיר ונטל

פאנאָר העלכה

א * ואפלו לא עשה צרכיו. עין במשנה ברורה בסופו. וזה לשון החי אדם בכלל וסעף ו, נכון להסתיין לברך על גטילת ידים עד לאחר שמנקה עצמו ורוצה להתפלה, דא יצא לכלי עלמא, אבל כשברך מקדם ואחר כך יפנה, יתראש צריך לתור ולברך, ואף קומא לא לשנו, אבל מקום נכון יותר כזה, כגון אברתים סעף קטן א, עד כאן היינו. (משמע שמה לו קרא אחרת כגון בקרסו, ובקטל מה מה שכתוב קמיט אין לו שום באור, ועין בספרוועיס). וכן כתב האדון ר' חיים צאנזאר בהגהותיו. ומשמע מן התי' אדם דמי ששהא קם זמן הרבה קרס התפלה, אפלו אם הטיל מי רגלים, דזה כבר נקרא בשם עשית צרכים, עמל מקום כיון דמסתמא צשיע במקו' מן תפלה לכן הכסא נקראת עלמא, ומינין עתה מברכת על גטילת ידים עד דהכר שניקה עצמו קרס התפלה, כדי לצאת דעת היראש דסביא לה דעקרה נתקן בשביל התפלה. ולכאורה קשה על עצתו, איד' יצא עתה בכרכתו אלכא דתרשביא, הלא כמה שניטל ידיו הכף קשקש יצא יד חובת גטילה, ואף יאמר עתה על הגטילה השניה וצונו על גטילת ידים לומר דהכרכה זו קאי על גטילה ראשונה, הלא יש הפסק גדול, ובתחתיה יש לאחר כזה מאד, כמבאר בהרכה אחרונים בסמין ו, עין שם. אמנם באמת אפשר לישב, דהר' כתב בהכר יוסף כסימן ו, דלשון תרשביא דמשום כריה חדשה, ויכל לאחרה לספרה עם שאר הכרכות אף דהוא הפסק גדול, אף אם כן יהיה צריך לברך אחר זה הכף גם שאר כרכות השחר, ומסתמא לשון השעיר צאית בסמין ו (סעף קטן ה) (ד"ה לבהבא) משמע שאין סובר כהתי' אדם, אלא הכף אחר עשית הצרכים מברך על גטילת ידים ואחר כך, וכן בדרך החיים לא גובר שום חלוק כענין זה, ואפשר ששהשם הוא משום קשיתונו הגל', וכן מוכח בשעיר תשובה (ס"ק ד) (ד"ה עליהן) שזו היא שיטתו. אחר כך מצאתי בספר מעשה רב בהתי' אדם, שכתב שיש לספק ברכת על גטילת ידים לתפלה, ולא יאמר אותו הכף קשקש כדעתו להתפלה מיד, אבלכך שלא יושבתי, עד כאן לשונו. ואף דיש לראות דהוא קאי עם ששיטתו דפסק שם בהראש דצריך לברך לכל תפלה, מה שאין כן לדיון, אבל מקום יוסף טוב לעשות כהתי' אדם,

זוהו אלמא דהורא"ש כותאי יוצא, ואפשר גם להרשב"א לפי מה שכתב חב"י וכדמריה בהשבות הדור"ש שהובא בבית יוסף, וגם מהדומים משמע ששארם מהסבור צריך לברר לכל תפלה, בפרק ד מהלכות תפלה הלכה ג, והובא במגן אברהם בשער השוהב ובפרק מאדים, ומשמע מהם דכונת הרמ"א ז"ל כלי ובה גברא או אם אין לו רביעית מים, כותאי יוצא יחל לרבויה ז' נטילת רק אאם אין לו רביעית מים. ומבאר הגר"א סעיף ז, וכן סובר בספרלישה, משום דאין נפקא מנה לדינא, דכלא הכי הירבועו האחרונים ותפס הרש"ל יגמרי יחל לברר ז' נטילת ימים, וכן משמע במבאר הגר"א ז"ל ודמה דין זה וקצתה המנה אברהם שם. וכל זה לדינא, אבל בהקתלהל נכון לחוש להלכה ערך עין משנה ברורה. ועין בשער השוהב שכתב, שמי שזוגה בחשלתין ערקו עין

(ה) מאלוה רבה, הובא בפרי מגדים: (ו) כתבים, מגן אברהם: (ז) מגן אברהם: (ח) פרי מגדים: (ט) לביש ופרישה, ועטרת זקנים והגד"א: (י) מזכר בבאור הלכה:

לוח עמוד היומי: יום ה כז אייר תשסב יום ו ב אייר תשסז יום כ"ה ניסן תשעב יום א יד אדר תשעז יום ב כ אדר א תשסב